

NÂNG CAO KHẢ NĂNG ỨNG DỤNG KHOA HỌC, CÔNG NGHỆ VÀO SẢN XUẤT CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN

Hà Thị Bích Hồng¹, Đỗ Anh Tài^{2*}

¹Tỉnh đoàn Thái Nguyên, ²Đại học Thái Nguyên

TÓM TẮT

Thanh niên nông thôn trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên hiện đang chiếm 1/3 dân số của tỉnh. Đây là lực lượng tiên phong trong sản xuất tuy nhiên mức độ ứng dụng các tiến bộ khoa học, công nghệ (KH-CN) vào sản xuất của đối tượng thanh niên nông thôn còn rất hạn chế.

Nghiên cứu đã triển khai khảo sát với đối tượng là thanh niên nông thôn tỉnh Thái Nguyên và phân tích chỉ ra rằng phần lớn thanh niên nông thôn tỉnh Thái Nguyên còn rất hạn chế trong ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật và chuyển giao công nghệ trong sản xuất, mà chủ yếu dựa trên kinh nghiệm truyền thống là chính.

Nghiên cứu cũng đã đề xuất hệ thống các giải pháp nhằm nâng cao khả năng ứng dụng KH-CN vào sản xuất cho thanh niên nông thôn tỉnh Thái Nguyên.

Từ Khóa: Thanh niên nông thôn, Khoa học công nghệ.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Thanh niên nông thôn trên địa bàn hiện đang chiếm 1/3 dân số của tỉnh. Đây là lực lượng tiên phong trong ứng dụng các tiến bộ KH-CN vào sản xuất, đồng thời tham gia các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, đóng góp to lớn cho sự phát triển nông nghiệp, nông thôn ở địa phương.

Mặc dù đã và đang được tiếp cận cơ bản các tiến bộ KH-CN trên nhiều lĩnh vực, song trên thực tế vẫn còn một bộ phận không nhỏ thanh niên nông thôn của tỉnh chưa đáp ứng được yêu cầu đặt ra. Hiện tại vẫn còn khoảng 28% thanh niên kém hiểu biết và khoảng 23% không biết gì về khoa học kỹ thuật nhất là trong các lĩnh vực chế biến, kinh doanh nông lâm nghiệp, sản xuất thủ công nghiệp... Bên cạnh đó, các lĩnh vực quan trọng khác trong nông nghiệp như: Tổ chức chế biến, tiêu thụ nông sản, dịch vụ vật tư kỹ thuật, trồng rau quả sạch, chế biến bảo quản lương thực..., lực lượng thanh niên nông thôn cũng chỉ được tiếp cận với tỷ lệ rất thấp, từ 1% – 14%.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Nghiên cứu áp dụng cách tiếp cận định tính là chủ yếu thông qua khảo sát đối tượng thanh niên nông thôn trên địa bàn tỉnh được chia theo 3 vùng là khu vực phía Bắc, khu vực phía Nam và khu vực trung tâm.

Tổng số mẫu khảo sát là 450 mẫu được lựa chọn theo công thức của Slovin $n=N/(1+Ne^2)$ trong đó n là số mẫu cần thiết, N là tổng thể, e là sai số cho phép trong trường hợp này là 0,05. Mẫu được lựa chọn theo phân cấp trong đó chia theo vùng và lựa chọn đại diện của các vùng cuối cùng lựa chọn ngẫu nhiên mẫu điều tra. Việc triển khai khảo sát được tiến hành thông qua sử dụng bảng câu hỏi điều tra chuẩn đã được thiết kế trước đó.

Kết quả các thông tin định tính sẽ được phân tích và kết suất dưới dạng số tương đối phần trăm và giá trị bình quân.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

Việc thanh niên được tham gia các lớp tập huấn hoặc tiếp cận với các nội dung của chương trình KH-CN còn rất hạn chế. Chỉ có 6% thanh niên trả lời được tham gia tập huấn khoảng 5 lần trong thời gian 5 năm; 8% được tham gia trung bình mỗi năm 1 lần và có đến 29% chưa được tham gia lần nào. Các nội dung, hình thức của hoạt động chuyển giao KH-CN hiện nay đã đáp ứng được nhu cầu

*Tel: 0983 640109

nguyện vọng của khoảng 50% số thanh niên tham gia. Số còn lại cho rằng nội dung, hình thức chuyển giao chưa phù hợp, khó áp dụng bởi các lý do: Nội dung không đúng nhu cầu người cần được chuyển giao; thời gian tập huấn, chuyển giao không đảm bảo; thiếu phương tiện kỹ thuật; nhiều lý thuyết; thiếu trình diễn mô hình thực tế.

Điều đáng nói hiện nay là việc áp dụng các kiến thức KHCN vào sản xuất kinh doanh chưa thực sự được thanh niên quan tâm, bởi qua điều tra cho thấy có đến 36,61% thanh niên nông thôn không thường xuyên áp dụng KHCN vào sản xuất mà chủ yếu làm theo kinh nghiệm truyền thống. Nhận thức KHCN của thanh niên nông thôn trong tỉnh còn rất hạn chế, phần đông thực hiện theo kinh nghiệm, và theo lợi ích trước mắt, chưa biết cách ứng dụng tiến bộ kỹ thuật và chuyển giao công nghệ theo quy trình hiện đại, khoa học.

Nghiên cứu cũng tìm hiểu về những điểm hạn chế trong chuyển giao KHCN là do thiếu vốn, thiếu người hướng dẫn cụ thể... điều này đã ảnh hưởng không nhỏ đến năng suất, hiệu quả sản xuất nông lâm nghiệp của thanh niên nông thôn hiện nay.

Nhằm góp phần nâng cao khả năng ứng dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất cho thanh niên nông thôn tỉnh Thái Nguyên, những năm gần đây, Đoàn thanh niên các cấp đã chủ động phối hợp với các ngành có liên quan, tổ chức nhiều hoạt động chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật, giới thiệu nhiều mô hình hay, cách làm sáng tạo trong sản xuất nông nghiệp để thanh niên tham khảo, học tập. Các cấp bộ Đoàn cũng đã tập trung hỗ trợ thanh niên lập nghiệp, xoá đói giảm nghèo, phát huy tiềm năng của tuổi trẻ, xung kích tình nguyện tham gia vào các chương trình phát triển kinh tế - xã hội...

Để góp phần giúp thanh niên nông thôn nâng cao hơn nữa khả năng ứng dụng KHCN vào sản xuất, cần thiết phải tiến hành một số giải pháp chủ yếu như sau:

1) Trước tiên, chúng ta cần có cơ chế, chính sách cụ thể cho thanh niên nông thôn, trong đó quan tâm đến chính sách khuyến khích tiêu thụ và chế biến nông sản; chính sách phát triển kinh tế trang trại; chính sách khuyến khích áp dụng tiến bộ KHCN; cơ chế, cách thức chuyển giao từng loại tiến bộ KHCN; chính sách khuyến khích việc áp dụng công nghệ sạch, công nghệ thích hợp...

2) Tiếp theo, cần quan tâm đầu tư đẩy mạnh áp dụng các loại hình công nghệ thích hợp vào sản xuất. Chuyển dịch cơ cấu sản xuất nông nghiệp, song phải bảo đảm vừa khai thác tối ưu, vừa bảo vệ được nguồn tài nguyên thiên nhiên và nguồn tài nguyên sinh học, dần tiến tới một nền nông nghiệp sinh thái bền vững.

3) Đẩy mạnh việc xây dựng các mô hình doanh nghiệp chế biến vừa và nhỏ ở nông thôn.

4) Bên cạnh đó, không ngừng nâng cao chất lượng hoạt động của Đoàn thanh niên, Hội Liên hiệp thanh niên trong chuyển giao khoa học kỹ thuật và công nghệ cho thanh niên nông thôn. Trong đó, quan tâm phát triển rộng rãi các hình thức hỗ trợ nghiên cứu ứng dụng các tiến bộ KHCN; đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng, từng bước nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, nghề nghiệp, năng lực KHCN cho thanh niên nông thôn, trọng tâm là công tác đào tạo nghề, gắn với giải quyết việc làm. Triển khai phong trào thanh niên nông thôn thực hiện 4 mới: "Kỹ thuật mới, ngành nghề mới, mô hình mới và thị trường mới". Tạo cơ chế, hành lang pháp lý cho hoạt động chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật và công nghệ, giải quyết việc làm trong thanh niên nông thôn...

KẾT LUẬN

Vấn đề hoạt động và chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật cho thanh niên nông thôn trong tiến trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá là hết sức rộng lớn, đầy khó khăn và phức tạp. Thiết nghĩ, cùng với sự chủ động, tích cực của thanh niên nông thôn, sự xung kích, sáng tạo, tâm huyết của các tổ chức thanh niên còn

cần đến sự quan tâm, hỗ trợ, giúp đỡ của các cấp chính quyền địa phương, các ngành chức năng để thanh niên nông thôn có đủ kiến thức về KHCN, từ đó trở thành lực lượng tiên phong

trong áp dụng các tiến bộ KHCN vào sản xuất, góp phần vào sự nghiệp phát triển nông nghiệp, nông thôn của tỉnh Thái Nguyên

SUMMARY

INCREASING RURAL YOUTH'S ABILITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY APPLICATION

Ha Thi Bich Hong¹, Do Anh Tai^{2*}

¹Thai Nguyen Youth Union, ²Thai Nguyen University

The youth people in the rural area of Thai Nguyen province currently occupies 1/3 of the population of the province. This is a pioneering force in the production but the level of application of advanced science and technology on the production of rural youth audience is very limited.

Research has developed the survey with an audience of young people in the rural area of Thai Nguyen and analysis indicate that the majority of rural youth in Thai Nguyen province is very limited in the application of science and technology and transfer of in production technology, which is mainly based on traditional experience. The study also proposed a package of solutions to enhance science and technology into production applications for rural youth people in Thai Nguyen province.

Key words: *young people in rural area, science and technology*

* Tel: 0983 640109